

Hölgyeim és Uraim! Kedves Alkotó Diákok!

Újból tehetséges, lelkes és szorgalmas középiskolás képzőművészek küldték be alkotásaikat a meghirdetett országos pályázatra. Ezek az ifjú alkotók a művészet titkait kutatják, s ezen a területen komoly szintre jutottak, hiszen alkotásaik itt szerepelnek az ország legjobb középiskolás képzőművészei tárlatán. „Tudás és nemes szándék. Ez a kettő hozza meg a sikert” olvasható Az életbölcsességek könyvében. Mikor kell tanulni, az ismereteket elsajátítani, ha nem az iskolás korban?

Ezek az ifjú képzőművészek nem ezt a pár alkotást készítették el életükben, s már rögtön országos tárlaton vesznek részt. Nem. Hosszú és rögzös az út idáig, de „A sikernek éppúgy megvan a maga ideje, mint a gyümölcsökérésének”. Öröm a mai napon az, hogy pár alkotó leszedheti a már majdnem érett „sikergyümölcsöt”, melyet ő gondozott. A zsűri megállapítása az, hogy ezek az ifjú alkotók tehetséggel párosuló lelkesedéssel és szorgalommal rendelkeznek, a vonalak és színek kombinációjának segítségével igen kiváló alkotásokat hoztak létre. Értékelésünk szerint színvonalas és szép számú pályázati anyag érkezett, viszont engedjék meg, hogy egy problémáról szóljak. Magam is meglepődtem azon, hogy az ország különböző részéből milyen szép számmal pályáztak alkotók, s ugyanakkor híres debreceni középiskolák figyelmét elkerülte ez a szinte egyedülálló lehetőség. Tehetségek veszhetnek el, ha nem adunk meg nekik mindent, ami egyébként meg is illeti őket. Biztos vagyok abban, mivel magam is sok éven át tanítottam, hogy Debrecenben is igen sok tehetséges fiatal van, s biztos nem az ő hibájuk, hogy nincsenek itt az alkotásaik.

A kiváló szervezők felhívására 407 db alkotás érkezett be, 266 ifjú alkotóművésztől, akiket 57 rajztanár készített fel. A diákalkotók különböző intézményekben tanulnak, a lényeg az, hogy a pályázatot 23 településről 27 iskola vette komolyan. A 266 alkotó közül 152 alkotónak 210 alkotása kerül kiállításra. Itt elsősorban a díjasok, különdíjasok, csoportdíjasok és a zsűri dicséretét kiérdemlők képei vannak kiállítva.

Díjazásban 6 fő részesül, mind egyéni alkotó, a különdíjak száma szintén 6, alkotó csoport díjasok száma 4, a zsűri dicséretét érdemelte ki 12 fő.

A zsűrizést két fázisban végeztük. Volt egy előzsűrizés és egy mindent eldöntő. Nem volt egyszerű feladat, ezért engedjék meg, hogy itt és most megköszönjem a munkájukat zsűritársaimnak, Aknay János Kossuth- és Munkácsy-díjas festőművésznak és Rácz Imre festőművésznak, valamint az előzsűrizésben segítő Kohári Tibor festőművésznak. Megemlítem még, hogy nagyban segítette a munkánkat az, hogy a Suliszerviz és a Kovács Máté Művelődési Központ munkatársai nagyon jól előkészítették az anyagot.

Appollinaire szerint: „Minden istenség a maga képére teremt: a festő is.” Ezt tette Tomory Vera Kassáról, Az elmentem manifesztálódni c. alkotásán. A kiváló kompozícióju nagyméretű grafikán hét villanyoszlop segíti Vera manifesztálódását. Csodálatosan oldotta meg az előtér és a háttér összekapcsolódását, az aranymetszésbe állított nőalakkal. A kép hatalmas foltkontrasztjai emelik a művészi hatást. A zsűri véleménye szerint ez a legkiemelkedőbb alkotás, Vera felkészítő mestere Tóth József, aki most restaurálási munkák miatt nem tud itt lenni. Masszi Márk Szombathelyről, Nehéz ébredés c. papírmetszetei egy szép sorozat eredménye. Finomság az elsőn, és folytatódik, képről képre. A képzeletnek a művészet és a művész nem szab határt, azt a befogadóra bizza. A pozitív és negatív formákkal szép kontrasztokat teremt. Dudás Bálint Kassáról, Házard mennyország c. alkotásában az alakok esetlensége annyira groteszk, hogy már szép. Viszont Thomass Mann szerint „Minden ami szép, meghatározhatatlan” Ezért én nem is kutatom Bálint elképzelését, maradjon az ő titka. A képe egyszerűen jó!

Deák Dorottya Debrecenből, Átmenet c. képpel pályázott. Képének értelme, átmenet a valóságból az álomvilágba. Narancsok, sárgák és kékek impressziója ez az alkotás. Egy vörös nap az izgalom, akárcsak Mone Impresszió c. híres alkotásán.

A csendélet általában tisztelgés az élet előtt, az élet ünneplése, fogalmaz a Művészet élvezetéről szóló könyvében David Piper. Borsy Csilla Fótról Csendélet c. alkotása klasszikus megvalósítás, sötét háttérből kiviláglik a kép, mely jó kompozíciójú, enyhe kubista beütéssel. Szép gondolat ábrázolásával jelentkezett Kiss Imre Debrecenből vegyes technikájú alkotásán, melyen a háttérben a falon lóg a híres Fifine festményke. Ez a vegyes technikájú kép, elsősorban az ifjú művész montázs-jártasságát bizonyítja.

Az ismétlődés, valamint a színek és a forma kombinációjának segítségével készítette el Kékedi Levente Miskolci diák Metamorfózis c. alkotását, ahol a békasor 9 tagból áll, akár rajz tankönyv tanulmány is lehetne ez a képsor. A művész képzelete intim magányában diadalmaskodik, mindig titokkal teli. Valami hasonló gondolatokat rejt magában Jónás Attila Kassáról küldött Átváltozás c. munkája. A sólyom madár Attila által megrajzolt átváltozása ma nagyon aktuális, amikor a vörösiszap árasztja el a gyanútlan, pihenő, vagy éppen dolgozó emberek házeit.

Vonalak kombinációjának segítségével készítette el kiváló, és érdekes alkotását Kassáról Pribék Sándor. Cím nélküli, lavírozott tusrajzán geometriai kócsagok kémlelik a vergődő halat. Képzeletben bárkit és bármit be lehetne helyettesíteni a kócsagok és a hal szerepébe is, ez csak fantázia kérdése. Kellemes akvarell festmény Béres József alkotása Kazincbarcikáról. Most, amikor környékünkön játszódott le a léghajó világbajnokság, igen aktuális a kép. Más mondanivalója is van, a földgömb igen nagy veszélyben van, bármikor kitörhet egy világméretű környezeti katasztrófa, s hasonló módon megnyílhat a föld, mint ahogyan az alkotó megfestette a képen. Sándor Béla Kassáról. Magány c. képén érdekes gondolatíságot indít el. A lerobbant fali környezet előtt elhelyezett, érdekes árnyékú szék magányossága a magyar sors szimbóluma is lehetne. Öröm, hogy ezen a kiállításon monotípiával is jelentkeztek pályázók. Például Bitter Krisztina Révkomáromból Csendélet fallal c. alkotással. Jó kompozíciójú érdekes alkotás. Valójában egy halas és szőlős csendeletről van szó, melyen a monotípia adta folt lehetőségeket az ifjú művész maximálisan kihasználta.

A következő 12 alkotó a zsűri dicséretét érdemelte ki. A beküldött alkotások között több portré is található. Ez igen dicséretes. Az emberábrázolás, mely témájában nagyszerű munka, s úgy gondolom, hogy ebben a korban talán a legtöbb időt érdemlő elfoglaltság kell, hogy legyen. Minden megnyitón megjegyzem, hogy ez az egyik legnehezebb képzőművészeti feladat. Az emberábrázolás sokféle lehet, mint ahogyan ez a kiállítás is bizonyítja. Lehet modern, mint a már említett Tomory Vera alkotása. Lehet csak portrészerű, min Vodnák Viktória /Nagykátá/ iker Portré alkotása, mely igen nagyszerűen, az arcot, a tekintetet örökítette meg. De kedves tárlatlátogatók, felhívom a figyelmüket, hogy milyen tekintetet? Hasonló jó portré még a székesfehérvári Fehér Ádám Dia portréja és a kassai Széles Jákob alkotása. Még egy portréalkotást emelek ki, mint zsűri dicséretes munkát, a bajai Kovács Gergő három képén portré sorozatot mutat be. Érdekes címmel, Pl. Portrék nagyanyám emlékére. Ez igen szép dolog. Aztán lehet az emberábrázolás egész alakos is, mint Dér Virág /Nagykátá/ Francia lány c. szén-pasztell képén. Ugye mennyire illik a francia lányhoz a pasztell, mint technika kiválasztása? Virág francia lánya büszke, diadalmas, s kihívó. Talán kicsit beképzelt is. Mint a franciák. Erre a képre rögtön meg is változtathatjuk, pontosabban továbbgondolhatjuk Csernyisevskij gondolatát, mely úgy szól, „Egy arcot szépen festeni egészen más, mint szép arcot festeni”. S a továbbgondolt: Egy alakot szépen festeni egészen más, mint szép alakot festeni”. Borsy Csilla csendéletéről már az előzőekben szoltam, hasonló jó csendélet kompozíciót készített a szintén főtí Szőke Anna. Jó kompozíciós és

formakésztségről árulkodik a kassai Tótok Erzsébet, aki három nagyméretű tus munkával jelentkezett. Amit ő csinál, az elsősorban értékmentés. Egy olyan épületegyüttes lerajzolása, mint a Szent Erzsébet Székesegyház, komoly munka, az arányokat szigorúan be kell tartani. Erzsébet ezt kiválóan megoldotta. Szintén hasonló jó munka Varga Rebeka /Kassa/ tus Székesegyháza, és Sándor Béla /Kassa/ tus Városa. Optimizmust, hitet és életszeretetet sugároznak a következő alkotók munkái: Gornyitszki Adrienn /Kassa/ Atmanja, Füleki Krisztina /Debrecen/ Formák alkotása, és Nagy Attila /Debrecen/ Lenyomat c. alkotása.

Több alkotáson a szimmetria, esetleg az aszimmetria és a ritmus megvalósításával alapvetően a harmonikus hatások elérésére törekedtek, ösztönösen nem a szépség alkotóelemeit keresték, hanem jó képeket akartak létrehozni. Így gondolkodhattak a bajai Jelky András Szakképző hat fős alkotócsoportja csendéleteiknél ahol a montázs technika segítségével hoztak létre jó képeket.

Megemlítem az alkotókat: Szombati Tamás, Pécsi Alexa, Hatalu Anna, Horváth Edua, Géczi Lilla, Szarka Máté.

A debreceni Koós Károly Szakképző Intézmény alkotócsoportjának alkotásaik olyan tükröt tartanak a valóságról élénk, melyben a természeti formák szimmetriáját, a művészi formák ritmusával írják át. Pár alkotó nevét megemlítem: Moraru Beátrice, Kovács Máté, Sarándi Kitti, Szilágyi Dóra, Sándor János, Duma Sándor, Duma Róbert, Füleki Krisztina.

Sok ifjú alkotó rendelkezik illusztrációs képességekkel. Imponáló ötletgazdagság, szárnyaló fantázia, a témák rejtette gondolatok kibontásának képi megfogalmazásai tanúskodnak alkotásaikon.

A Berettyóújfalui Bessenyei Szakközépiskola ex libris készítői Dombi Géza festőművész segítségével a kisgrafika terén alkottak kiválót. Munkáik sokoldalúságról, kiforrott technikai készségről, könnyed alkotóerőről vallanak.

Szép színfoltja kiállításunknak a hajdúdorogi Szent Bazil Középiskola tűzzománckörének 20 alkotása. A diákok, Monostory Viktória képzőművész vezetésével dolgoznak. Tűzzománc képeiken a festékekkel és a tűz elemi erejével dolgoznak a rézlemezen. Speciális, magas hőfokú folyamat révén valósítják meg alkotásaikat.

Szólnék még szívesen több alkotóról, de az idő nem engedi. Szólnék szívesen a felkészítő tanárokról és az iskolákról is. Persze szólnék azon iskolákról is ahonnan nem érkeztek alkotások.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Vendégeink! Fogadják szeretettel ezeket, a képeket és azt a tisztaságot, képzőművészeti élményt és ezen keresztül emberi élményt, amit nekünk adnak.

Az ifjú alkotóktól, Charles Dickenstől egy idézettel búcsúzik: „Alkotni annyi, mint a holnapot legyőzni a holnaputánal”.

Kívánom, hogy a közönség elismerését nyerje el e seregszemle.

Köszönöm, hogy meghallgattak.

Hajdúszoboszló, 2010. 10. 19.

Komiszár János festőművész